

A Bibliometric Analysis of Scientific Studies on Mushroom Management as a Contemporary Approach in Management

Yönetimde Güncel Bir Yaklaşım Olan Mantar Yönetim Üzerine Gerçekleştirilen Bilimsel Çalışmaların Bibliyometrik Analizi^a

Onur Başar Özbozkurt

Manuscript information:

Received: January 4, 2024

Revised: February 5, 2024

Accepted: February 9, 2024

Authors

Onur Başar Özbozkurt
onurozbozkurt@tarsus.edu.tr
0000-0002-2325-2433
Tarsus Üniversitesi

Abstract

Knowledge is crucial for success in today's rapidly changing and complex business world. Accessing knowledge and using it effectively is critically important for organizations to gain a competitive advantage. While knowledge is an asset, there are sometimes constraints on accessing it. Particularly, in the current management literature, a contemporary approach known as the dark management style, or alternatively, mushroom management, can pose challenges in obtaining information. Mushroom management refers to a management style in which leaders tend to store and control information within the organization. This dark management style occasionally restricts employees' access to knowledge with the purpose of controlling power, preventing the spread of sensitive knowledge, and ensuring the protection of strategic information or employees. This limits transparency in decision-making processes. In this study, a bibliometric analysis of 29 scientific studies conducted by Turkish researchers on mushroom management was carried out. According to the analysis results, it was observed that mostly similar authors prepared scientific studies on mushroom management, single-authored studies were limited, Turkish scientific studies outnumbered English scientific studies, quantitative research designs were frequently employed, and studies were generally conducted in similar sectors. A similar situation was observed in the 5 completed postgraduate theses on mushroom management in Turkey, with a higher prevalence of master's theses and the consistent use of quantitative research designs in all these theses.

Keywords: Knowledge, Hiding Knowledge, Dark Management, Mushroom Management Metaphor

Cite as:

Özbozkurt, O. B. (2024). Yönetimde Güncel Bir Yaklaşım Olan Mantar Yönetim Üzerine Gerçekleştirilen Bilimsel Çalışmaların Bibliyometrik Analizi. *European Journal of Educational and Social Sciences*, 9 (1), 48 – 59. <https://www.doi.org/10.5281/zenodo.11404109>

^a Bu çalışma, 20-22 Ekim 2023 tarihleri aralığında düzenlenen 16. Eurasian Conference on Language and Social Sciences başlıklı konferansta sunulan özet metin bildiriden genişletilerek revize edilmiştir.

1. GİRİŞ

Bilgi, insanoğlunun var olduğu andan günümüze kadar geçen süreçte gerek organizasyonlar gerekse toplumlar için stratejik bir değer olarak ön plana çıkmaktadır (Avcı ve Avcı, 2004: 30). Özellikle küresel pazar ve ürün çeşitliliğinin giderek arttığı günümüzün dinamik iş dünyasında (Yeşilkuş, 2021: 137), yönetimin her yönü, gelişmek için büyük ölçüde bilgiye dayanmaktadır. Bilginin her an ve her yerde olabildiği bilgi çağında (Özbozkurt, 2019a: 10), bilgi olmadan hiçbir aksiyon alınmamakta; genellikle bilginin güç olduğuna ve ona sahip olanın güce sahip olduğuna inanılmaktadır. Bu sebeple bilgi, bireyden bütüne, toplumlardan organizasyonlara kadar her kademede ihtiyaç duyulan önemli bir kaynaktır (Adeoti-Adekeye, 1997: 318).

Organizasyonlarda doğru bilgiye ulaşabilmek, bilgiyi doğru bir şekilde yönetebilmek ve etkin bir koordinasyon içerisinde birimler arası bilgi akışını sağlamak kritik öneme sahiptir (Yeşilkuş ve Özbozkurt, 2021: 36). Farklı bir ifadeyle, örgütsel süreçlerin başarıyla yürütülmesinde, çağdaş stratejik yönetim uygulamalarının benimsenmesinde çalışanlar arasında bilgi paylaşımı ve bilgi akışının sağlanması önemlidir (Özbozkurt, 2019b: 77). Ancak kimi zaman bilginin saklandığı ve paylaşılmadığı yönetim süreçleriyle karşılaşılabilir (Karakuş ve Akçakanat, 2021: 1085). Özellikle günümüzün güncel ve metafor olarak karanlık yönetim tarzı olarak ifade edilen mantar yönetim ile organizasyonlarda bilgi paylaşımından kaçınılmakta, kararlar ve sebepleri açıklanamamakta ve iş görenlere yalnızca işi yapabilmeleri için gerekli ortam sağlanmaktadır (Akduru ve Arslantaş, 2021: 67).

Bu bilgiler ışığında, Türk araştırmacıların mantar yönetimi konusundaki bilimsel çalışmalarını inceleyen bu araştırma, literatürdeki bu önemli alandaki gelişmelere ışık tutmayı amaçlamaktadır. Bibliyometrik analiz yöntemiyle gerçekleştirilen bu çalışma, Türk bilim insanlarının mantar yönetim üzerine yaptıkları çalışmaların nicel ve nitel özelliklerini ortaya koymayı hedeflemektedir. Bu analiz, mevcut bilgi birikimini değerlendirmenin yanı sıra, gelecekteki araştırmalara rehberlik etmek ve bu alandaki boşlukları belirlemek için önemli bir temel oluşturacaktır. Çalışmanın amacı hem akademisyenlere hem de iş dünyası profesyonellerine, mantar yönetimi konusundaki literatürdeki mevcut durumu anlama ve bu alandaki en son gelişmeleri izleme fırsatı sunmaktır. Bununla birlikte bu çalışmanın, kurumsal bilgi yönetimi uygulamalarına yönelik daha etkili stratejilerin geliştirilmesine katkıda bulunarak, iş dünyasının sürdürülebilirliğine olumlu bir etki sağlanması hedeflenmektedir.

2. Mantar Yönetim

Çalışanların mantar yetiştiriciliği gibi karanlıkta tutulması ve performanslarını artırmak amacıyla onlara yetersiz bilgi verilmesi anlamına gelen mantar yönetim tarzı, yönetim bilimi açısından son yıllarda yükselen bir metafor olarak oldukça dikkat çekmektedir (Külekeci vd., 2020: 361). Güncel yönetim yaklaşımlarından biri olan mantar yönetim, büyüyen mantar metaforundan hareketle bu ismi almıştır. Bu kapsamda mantar yönetim, yöneticilerin astlarıyla bilgi paylaşımından kaçındıkları olumsuz yönetim tarzını ifade etmektedir (Aydın, 2022: 64).

Mantar yönetim metaforu, çalışanların mantar gibi karanlıkta tutulduğu ve periyodik olarak “gübre” verildiği bir yönetim tarzını tanımlamak için kullanılan bir terimdir. Burada gübre metaforu ile çalışanların organizasyondan tamamen ayrılmalarını engellemek suretiyle belirli aralıklarla ihtiyaç duyulan bilgi paylaşımının gerçekleşmesi ifade edilmektedir (Şener ve Gündüzalp, 2020: 1).

Bilginin saklanması, organizasyondaki herhangi bir çalışana zarar vermek değildir. Ancak bu tür bir eylem, bir sorunu çözmek veya kritik bir konuyu çözümlenmek amacıyla doğru bilgiyi, doğru zamanda, doğru yerde gerçekleşmediğinde organizasyona zarar verebilmektedir (Issac ve Baral, 2018: 3). Mantar yönetim türü de bu temel üzerine kuruludur. Çalışanlara zarar verme niyetinin aksine çalışanların

işletmelerinde etkin ve verimli olabilmeleri için sadece yapmaları gereken iş için gerekli olan kaynaklar sunulmaktadır (Bozkır ve Şakar, 2022: 415).

Mantar yönetim uygulamalarını benimseyen yöneticilerde güç ve kontrolü elinde tutma eğilimi bulunmaktadır. Çalışanlara daha az güvenilmekte ve genellikle emir-komuta yaklaşımı benimsenmektedir. Mantar yönetim tarzı; hızlı karar almayı teşvik etmeye ve belirli bir disiplin ve düzeni sürdürmeye yardımcı olsa da uzun vadede organizasyonlarda; yönetim körlüğü, iletişim eksikliği, motivasyon eksikliği, kısıtlı yaratıcılık ve inovasyon, çalışanlarda performans düşüşü veya işten ayrılma eğilimi, sadakat ve güven kaybı gibi olumsuz sonuçlar ortaya çıkarabilmektedir. Bu nedenle mantar yönetim tarzına ilişkin yöneticilerin farkındalığının artması ve bu yönetim tarzından uzaklaşarak çalışanların daha katılımcı ve bilgi paylaşımının aktif olduğu organizasyon kültürünün yerleşmesi amacıyla bu alandaki çalışmalar incelenmelidir.

3. Yöntem

İlgili literatür incelendiğinde mantar yönetim üzerine gerçekleştirilen bilimsel çalışmaların yalnızca Türk araştırmacılardan oluştuğu ve yabancı araştırmacıların henüz yeterli ilgiyi veya dikkati bu kavrama vermedikleri görülmüştür. Bu kapsamda araştırmada, yönetimin güncel bir yaklaşımı olan mantar yönetim üzerine Türk araştırmacıların gerçekleştirmiş olduğu bilimsel çalışmaların bibliyometrik analizi yapılmıştır.

Bibliyometrik analiz, makaleler; bilimsel çalışmalar ve diğer yayınları analiz etmek için istatistiksel yöntemlerden faydalanılan bir analiz türüdür. Bibliyometrik analiz; yazarlara, yayınlara, kurumlara, dergilere ve ülkelere ilişkin bilgiler de dahil olmak üzere, bibliyometrik verilerle ilgili olarak yayınlanmış literatürü tanımlamak, değerlendirmek ve izlemek için istatistiksel analizden yararlanmaktadır (Dede ve Özdemir, 2022: 2). Bibliyometrik analiz; genel bir kavramsal çerçevenin çizildiği bir önceki bölüm ile ilerleyen bölümler arasında bir köprü görevi görmektedir. Böylelikle bibliyometrik analize ilişkin tanımlayıcı bilgiler ile bu analizin uygulanmasına ilişkin pratik yönlendirmeler birbirine entegre olabilmektedir (Öztürk, 2021: 33).

Günümüzde Web of Science, Scopus, Google Akademik, PubMed gibi veri tabanları aracılığıyla veri elde etmede, bibliyografik ya da bibliyometrik araştırmalar yapmada kullanılabilecek çok sayıda veri tabanı bulunmaktadır (Demir ve Erigüç, 2018: 95). Bu çalışmada da mantar yönetim üzerine Türk araştırmacılar tarafından gerçekleştirilen bilimsel çalışmalar, Google Akademik veri tabanından 03.09.2023-14.10.2023 tarihleri arasında elde edilmiştir. İlgili kaynaklar, hem Türkçe “*mantar yönetim, mantar yönetici*” şeklinde hem de İngilizce “*mushroom management, mushroom manager*” olarak taranmıştır. Google Akademik’de yer alan özel aralık seçeneğiyle çalışmalar her yıl olacak şekilde ayrı ayrı incelenmiştir. Araştırma kapsamında incelenen bilimsel çalışmalar; yıllara göre makale sıklığı, makale sayısı, yazar sayısı, çalışmanın yayın dili, çalışmanın yayımlandığı derginin dizini ve çalışmanın içeriğine göre sınıflandırılmıştır. Bununla birlikte, Türkiye’deki yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören lisansüstü öğrencilerin lisansüstü tezlerinde de mantar yönetimi ele alıp almadığı incelenmiştir. Buradan hareketle, bu araştırma kapsamında aşağıda yer alan soruların cevapları araştırılmıştır:

- Türk araştırmacılar işletmelerde mantar yönetim konusunda ne kadar bilimsel çalışma yapmışlardır?
- Hangi yıllarda bu çalışmalar artış göstermiştir?
- Yapılan çalışmaların metodolojik çeşitliliği nedir ve hangi alanlarda yoğunlaşmışlardır?
- Türk araştırmacıların mantar yönetim üzerine yaptığı çalışmaların uluslararası alanda nasıl bir etkisi olmuştur?
- Mantar yönetim üzerine gerçekleştirilen lisansüstü tezler yeterli midir?

Araştırma kapsamında verilerin yüzdeliğini hesaplamak amacıyla SPSS 26.0 nicel analiz programı kullanılmıştır. faydalanılmıştır. Buradan hareketle, mantar yönetim üzerine Türk araştırmacılar tarafından gerçekleştirilen bilimsel çalışmalar ile Türkiye’deki yüksek lisans ve doktora tezleri, YÖK Tez Merkezi’nden incelenerek tablolar halinde sunulmuştur.

4. Bulgular

Araştırma kapsamında Türk araştırmacıların mantar yönetim üzerine gerçekleştirdiği Türkçe ve İngilizce bilimsel çalışmalar incelenmiştir. Bu bağlamda, bahse konu araştırmacıların mantar yönetim üzerine gerçekleştirdiği bilimsel çalışmaların yıllara göre sıklığı Şekil 1’de gösterilmiştir.

Şekil 1. Mantar Yönetim Üzerine Gerçekleştirilen Çalışmaların Yıllara Göre Sıklığı

Kaynak: Google Akademik Veri Tabanı (Erişim Adresi: https://scholar.google.com/schhp?hl=tr&as_sdt=0,5 , Erişim Tarihi: 07.10.2023).

Şekil 1’de görüldüğü üzere yönetim literatüründe güncel bir yaklaşım olan mantar yönetimin Türk araştırmacılara ait 29 adet bilimsel çalışma olduğu görülmüştür. Bu kavrama ilişkin bilimsel çalışmaların 2015 yılından itibaren literatürde yerini almaya başladığı anlaşılmaktadır. Mantar yönetim üzerine her ne kadar 2015 yılında ilk kez kavramsal olarak bilimsel bir çalışma gerçekleştirilse de 2016 yılında mantar yönetim üzerine herhangi bir bilimsel çalışmaya rastlanılmamıştır. Ancak mantar yönetime ilişkin bilimsel çalışmaların giderek sayısı artmış ve özellikle 2021 yılında en fazla bilimsel çalışmanın üretildiği görülmüştür. Fakat 2021 yılının ardından tekrardan düşüşe geçtiği gözlemlenmiştir. Google Akademik veri tabanından elde edilen bilgilere göre mantar yönetim üzerine gerçekleştirilen bilimsel çalışmaların 27 adet olduğu tespit edilmiştir. Bahse 2015-2023 yılları arasında mantar yönetim üzerine gerçekleştirilen bilimsel çalışmaların; yazarları, yılı, çalışmanın içeriği, yayınlanan dergi, dizin bilgileri gibi daha detaylı bilgilere Tablo 1’de yer verilmiştir.

Tablo 1. Mantar Yönetim Literatürü

Yıl	Yazar(lar)	Yayın Dili	Yayınlanan Dergi	Yayınlanan Derginin Dizini	Çalışmanın Deseni	Çalışmanın İçeriği
2015	Kılıç	İngilizce	Academy of Strategic Management Journal	Scopus	Nitel araştırma	Sağlık sektöründe gerçekleştirilen bu çalışmada yöneticilerin %84’ü mantar yönetimi tarzını uygulamakta; çalışanların %87’si mantar yönetimi davranışını algılamaktadır.

2017	Tekin ve Birincioğlu	Türkçe	JAV Studies	EBSCO, Index Copernicus	Nitel araştırma	30 araştırma görevlisi üzerinde yapılan çalışmanın sonuçlara göre üniversitelerde kısmen mantar yönetim tarzının olduğu gözlemlenmiştir.
	Kılıç ve Olgun	Türkçe	Örgütsel Davranış Araştırmaları Dergisi	Emerging Sources Citation Index	Nitel Araştırma	8 maddelik, 5'li Likert türüne sahip mantar yönetim algısını ölçmeye yönelik bir ölçek geliştirilmiştir.
2018	Birincioğlu ve Tekin	Türkçe	Business and Economics Research Journal	TR Dizin	Nitel Araştırma	240 araştırma görevlisi üzerinde 4 faktör ve 19 maddeden oluşan bir ölçek geliştirilmiştir.
	Örgev ve Şahinli	Türkçe	2. Uluslararası 12. Ulusal Sağlık ve Hastane İdaresi Kongresi	-	Nitel Araştırma	Sağlık sektöründeki 253 çalışana uygulanan anket sonucunda çalışanların mantar yönetime maruz kaldığı görülmüştür.
2019	Kahya ve Ceylan	Türkçe	Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi	Index Copernicus, DRJI	Nitel Araştırma	Tekstil sektöründeki 185 çalışan üzerinde gerçekleştirilen anket sonuçlarına göre mantar yönetim uygulamalarının azalması, iş gören performansını artırmaktadır.
2020	Külekci, Özbozkurt ve Bahar	İngilizce	İşletme Araştırmaları Dergisi	TR Dizin	Nitel Araştırma	Sağlık sektöründeki 221 çalışan üzerinde gerçekleştirilen anket sonuçlarına göre, iş stresinin işten ayrılma niyeti üzerindeki etkisinde mantar yönetiminin aracı rol oynadığı görülmüştür.
	Şener ve Gündüzalp	İngilizce	Journal of Organizational & Educational Leadership	Index Copernicus, DRJI	Nitel Araştırma	364 öğretmen üzerinde gerçekleştirilen çalışmada mantar yönetim yaklaşımını benimseyen okul yöneticilerinin yetersiz okul liderliği davranışı sergiledikleri görülmüştür.
2021	Yorgancıoğlu, Erigüç, Kartal, Koca ve Karahan	İngilizce	International Journal of Health Planning and Management	Social Sciences Citation Index	Nitel Araştırma	234 sağlık çalışanı üzerinde gerçekleştirilen çalışmada mantar yönetim tarzının iş performansı üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığı ancak algılanan yönetici desteği üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir.
	Mumcu ve Aras	İngilizce	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi	Emerging Sources Citation Index, TR Dizin	Nitel Araştırma	107 araştırma görevlisi üzerine gerçekleştirilen çalışma sonucunda mantar yönetim tarzı ile örgütsel sinizm boyutları arasında kurulan ilişkide etkileşimsel adaletin aracılık rolü olmadığı gözlemlenmiştir.
	Dinç ve Avanoğlu	Türkçe	International Journal of Human Sciences	Scilit, Index Copernicus	Nitel Araştırma	Niğde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'nde çalışan 92 memur üzerinde gerçekleştirilen çalışma sonucuna göre çalışanların orta düzeyde mantar yönetim algısına sahip oldukları belirlenmiştir.
	Öztürk ve Aras	Türkçe	Doğuş Üniversitesi Dergisi	TR Dizin	Nitel Araştırma	İşletme (MBA) yüksek lisansı yapan 159 öğrenci üzerinde gerçekleştirilen araştırma sonucuna göre mantar yönetimin bilgi paylaşımını olumsuz etkilediği görülmüştür.
	Akduru ve Arslantaş	Türkçe	İşletme ve İktisat Çalışmaları Dergisi	DOAJ, Index Copernicus	Nitel Araştırma	Turizm, sağlık ve bankacılık sektöründe 312 iş gören üzerinde gerçekleştirilen çalışma sonuçlarına göre mantar

						yönetim algısı en yüksek oranda sağlık sektöründe, en düşük düzeyde ise turizm sektöründe olduğu tespit edilmiştir.
	Çetinkaya ve Altıntaş	Türkçe	Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	TR Dizin	Nicel Araştırma	470 özel sektör çalışanı üzerinde gerçekleştirilen araştırmaya göre mantar yönetimin erdemli raporlama davranışına etkisinin olmadığı görülmüştür.
	Çetin	Türkçe	OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi	TR Dizin	Nicel Araştırma	Tekstil sektöründe çalışan 131 katılımcı üzerinde gerçekleştirilen araştırma sonucuna göre yabancılaşmanın, mantar yönetim algısına sahip olan iş görenlerde iş tatminini azalttığı ve tatminsizlik meydana getirdiği tespit edilmiştir.
	Osmanoğlu ve Üzüm	Türkçe	Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi	TR Dizin	Nicel Araştırma	Şırnak, Siirt, Batman ve Mardin Gençlik Spor ve İl Müdürlüklerinde görev yapan 159 katılımcı üzerinde gerçekleştirilen araştırma sonucuna göre kurumda mantar yönetim algısının orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir.
	Bozkır ve Fidan	Türkçe	ÇOMÜ Spor Bilimleri Dergisi	ASOSINDEX, ACARINDEX	Nicel Araştırma	Spor tesislerinde çalışan 86 katılımcı üzerinde uygulanan anket sonuçlarına göre mantar yönetim anlayışı ile duygusal tükenme ve duyarsızlaşma arasında anlamlı bir ilişkinin varlığı ortaya çıkmıştır.
	Ergun	İngilizce	Journal of Education and Educational Development	DRJI, Scilit	Nicel Araştırma	464 öğretmen üzerinde yapılan anket sonuçlarına göre mantar yönetim türünün öğretmenlerin örgütsel yalnızlık davranışlarını etkilediği görülmüştür.
2022	Günaltay, Işıkçelik ve Durur	Türkçe	Yükseköğretim Dergisi	ESCI, TR Dizin	Nicel Araştırma	Sağlık yönetimi alanındaki 103 araştırma görevlisi üzerinde yapılan araştırma sonucuna göre mantar yönetim algısı arttıkça örgütsel bağlılık azalmaktadır.
	Gündüz ve Özyer	Türkçe	Sosyal Bilimler Dergisi	Index Copernicus	Nicel Araştırma	286 öğretmen üzerinde yapılan araştırmaya göre algılanan mantar yönetim tarzının örgütsel sessizliği etkilediği bulunmuştur.
	Ulun, Ötken ve Çolakoglu	Türkçe	International Journal of Human Sciences	Scilit, Index Copernicus	Nicel Araştırma	Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nde çalışan 200 kişiye uygulanan anket sonucuna göre mantar yönetim algısının artması, çalışanların örgütsel bağlılık düzeyleri üzerinde olumsuz bir etki yaratmaktadır.
	Alakaşlı, Erbek, Koceman ve Dağtekin	Türkçe	Journal of Social and Humanities Sciences Research	ESJI, DRJI	Nicel Araştırma	765 öğretmen üzerinde gerçekleştirilen çalışma sonucuna göre görev yeri, cinsiyet ve hizmet süresi değişkenlerine göre mantar yönetim algısının değiştiği sonucuna ulaşılmıştır.
	Ulukapı Yılmaz	Türkçe	Journal of Current Researches on Social Sciences	DRJI, Index Copernicus	Derleme	Çalışmada mantar yönetim kavramı tanımlanmış, mantar yönetimin neden ve sonuçları tartışılmıştır.

	Bozkır ve Şakar	İngilizce	Pakistan Journal of Medical & Health Sciences	ISI, Crossref	Nicel araştırma	Turizm sektöründeki 201 çalışan üzerinde yapılan araştırmaya göre mantar yönetiminin örgütsel güven ile işten ayrılma niyeti arasındaki ilişkide aracılık rolüne sahip olduğu tespit edilmiştir.
	Aydın	İngilizce	4th International Communication, Economics, Organization & Social Sciences Congress	-	Nicel araştırma	Denetim, bankacılık, eğitim ve turizm sektöründe 219 çalışan üzerinde uygulanan araştırma sonucuna göre mantar yönetiminin örgütsel bağlılıkla negatif ilişkili olduğu tespit edilmiştir.
2023	Demir ve Kılıç	İngilizce	International Journal of Healthcare Management	ESCI, Scopus	Nicel araştırma	410 sağlık çalışanı üzerinde gerçekleştirilen çalışmaya göre mantar yönetimi ile kolektif adalet değişkeni arasında anlamlı ve negatif bir ilişkinin var olduğu bulunmuştur.
	Yalap ve Poyraz	Türkçe	Journal of Organizational Behavior Review	ISI, SIS	Nicel araştırma	465 sağlık çalışanı üzerinde gerçekleştirilen araştırma sonucuna göre sağlık çalışanlarının eğitim durumları ile mantar yönetim algı düzeyleri arasında anlamlı farklar bulunmuştur.
	Özel ve Kalfaoğlu	Türkçe	Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	TR Dizin	Nicel araştırma	İmalat fabrikasındaki 87 çalışan üzerinde tamamlanan araştırmaya göre mantar yönetim ile işe gömülmürlük arasında anlamlı ve negatif bir ilişkinin var olduğu saptanmıştır.
	Uçkun ve Uçkun	Türkçe	TURAN-SAM Uluslararası Bilimsel Hakemli Dergisi	Index Copernicus, ROAD	Derleme	Çalışmada mantar yönetim yaklaşımı açıklanıp, uygulamada ortaya çıkan sonuçlar irdelenmiştir.

Kaynak: Google Akademik Veri Tabanı'ndan Yazar Tarafından Oluşturulmuştur.

Tablo 1'de de görüldüğü üzere Türk araştırmacılar tarafından mantar yönetim üzerine gerçekleştirilen bilimsel çalışmaların 9'unun (%31,1) İngilizce, 20'sinin (%68,9) ise Türkçe hazırlandığı görülmüştür. Araştırmacılar daha detaylı incelendiğinde bilimsel çalışmadan yalnızca 4'ünün (%13,8) tek yazarlı olduğu, 19'unun (%65,5) çift yazarlı olduğu ve 6'sının (%20,7) ise üç ve daha fazla yazarlı olduğu tespit edilmiştir.

Bilimsel çalışmaların yayınlandığı dizinler incelendiğinde TR Dizin dergilerde ve ESCI veya Scopus gibi uluslararası alan endekslerinde taranan dergilerde yayınlandığı gözlemlenmiştir. Ancak yalnızca bir makalenin Social Sciences Citation Index'te taranan bir dergide yayınlandığı dikkat çekmiştir. Diğer taraftan, mantar yönetim üzerine henüz bir ölçek geliştirilmediği dönemde 2 adet bilimsel çalışmanın nitel araştırma deseni (%6,9) ile hazırlandığı bulunmuştur. 2 adet bilimsel çalışmanın derleme (%6,9), 25 adet bilimsel çalışmanın ise nicel araştırma deseni (%86,2) çerçevesinde hazırlandığı saptanmıştır. Dikkat çeken diğer bir husus ise iki adet ölçek geliştirme çalışması haricinde makalelerin genel olarak sağlık sektöründeki çalışanlar, spor veya turizm sektöründeki çalışanlar, araştırma görevlileri ve öğretmenler üzerinde yapılan anketler sonucu hazırlandığı görülmüştür.

Çalışma kapsamında Türkiye'de Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK) Tez Merkezi'nde yer alan ve mantar yönetim üzerine gerçekleştirilen yüksek lisans ve doktora tezleri de incelenmiştir. Detaylı bulgular, Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. Türkiye’de Mantar Yönetim Üzerine Gerçekleştirilen Lisansüstü Tezler

Yıl	Yazar	Anabilim Dalı	Tezin Türü	Yayınlanan Dil	Araştırma Deseni
2019	Şen	Turizm İşletmeciliği	Yüksek Lisans	Türkçe	Nicel araştırma deseni
2022	Demir	Sağlık Yönetimi	Yüksek Lisans	Türkçe	Nicel araştırma deseni
2022	Abo Daqa	Yönetim Organizasyon	Yüksek Lisans	Türkçe	Nicel araştırma deseni
2023	Gündüz	Yönetim Organizasyon	Doktora	Türkçe	Nicel araştırma deseni
2023	Aydın	Sağlık Yönetimi	Yüksek Lisans	Türkçe	Nicel araştırma deseni

Kaynak: YÖK Tez Merkezi Veri Tabanı
(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>, Erişim Tarihi: 08.10.2023).

Tablo 2’de özetlendiği üzere 2019-2023 yılları arasında Türkiye’de mantar yönetim üzerine 4 adet yüksek lisans tezi (%80) ve 1 adet doktora tezi (%20) tamamlanmıştır. Mantar yönetim üzerine gerçekleştirilen lisansüstü tezlerin sayısının ilerleyen yıllarda artacağı tahmin edilmektedir. Tezlerin tamamı Türkçe (%100) yazılmakla birlikte yine tamamı nicel araştırma deseni çerçevesinde hazırlanmıştır (%100). Tezlerin yayınlandığı anabilim dalları incelendiğinde ise 2’sinin Sağlık Yönetimi Anabilim Dalı’nda (%40), 2’sinin Yönetim ve Organizasyon Anabilim Dalı’nda (%40) ve 1’inin ise Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı’nda tamamlandığı tespit edilmiştir.

5. Sonuç ve Öneriler

Google Akademik veri tabanından tespit edilen mantar yönetim üzerine gerçekleştirilen bilimsel çalışmalar, 2015 yılında başlamış ve özellikle en fazla 2021 yılında hazırlanmıştır. Ancak ilgili bulgular detaylı incelendiğinde mantar yönetim üzerine daha fazla İngilizce çalışmaların hazırlanması gerekmektedir. Her ne kadar Türk araştırmacılar, bilimsel çalışmalarını Türkçe hazırlayarak yerel paydaşlara daha etkili sonuçlar sunsa da bu çalışmaların İngilizce hazırlanması aynı zamanda dünya genelinde daha fazla bilim insanı ve araştırmacının dikkatini çekerek Türk araştırmacıların uluslararası arenada daha geniş bir kitle tarafından tanınırlığını artıracaktır ve onların atf sayısını da yükseltebilecektir. Dolayısıyla, yönetimin güncel bir yaklaşımı olan mantar yönetim üzerine gerçekleştirilen bilimsel çalışmaların uluslararası dillerde yayınlanması, bilgi alışverişini artırma ve küresel anlamda daha geniş bir etki yaratma imkanı sunabilmektedir. Bununla birlikte, yabancı dilde hazırlanan ve uluslararası alanda tanınan dergilere yapılan yayınlar, akademik prestiji artırabilir. Bu sebeplerle, özellikle İngilizce yayın diline sahip bilimsel çalışmaların hazırlanarak bu çalışmaların yüksek etki faktörüne sahip dergilerde değerlendirilmesi oldukça önemlidir ki böylelikle bu kavramın yabancı araştırmacılar tarafından dikkate alınması sağlanabilir.

Diğer taraftan, mantar yönetim üzerine Türk araştırmacılar tarafından gerçekleştirilen bilimsel çalışmalarda genel olarak benzer yazarların bu konuya ağırlık verdiği tespit edilmiştir. Nitekim, farklı yazarların da mantar yönetim üzerine bilimsel çalışma üreterek alandaki bilgi birikimini zenginleştirmeleri tavsiye edilmektedir. Çünkü, farklı yazarların mantar yönetimi üzerine bilimsel çalışma yapması, geniş bir perspektif sunarak daha kapsamlı ve çeşitli bir anlayış geliştirmeye katkı sağlayabilir. Başka bir deyişle, farklı yazarlar, kendi deneyimlerine ve uzmanlık alanlarına dayanarak konuyu farklı açılardan ele alabilirler. Bu ise, daha zengin bir analiz ve anlayış sunabilir.

Mantar yönetimi üzerine yapılan bilimsel çalışmalarda sıklıkla nicel araştırmaların öne çıktığı, nitel araştırmaların ise çok kısıtlı düzeyde olduğu gözlemlenmiştir. Ancak, nitel araştırmaların da bu alanda önemli bir rol oynaması sebebiyle nitel araştırma desenine sahip bilimsel çalışmaların gerçekleştirilmesi önerilmektedir. Çünkü nitel araştırmalar, katılımcılarla doğrudan etkileşim içinde olmayı ve onların

deneyimlerini derinlemesine anlamayı amaçladığından, mantar yönetimi konusundaki karmaşıklıklar ve etkileşimler de nitel yöntemlerle daha iyi anlaşılabilir. Bununla birlikte nitel bulgular, mantar yönetim üzerine potansiyel araştırma sorularının ve odak noktalarının belirlenmesine katkı sunabilir.

Diğer bir husus ise mantar yönetimi üzerine yapılan bilimsel çalışmalarda Türk araştırmacıların genellikle sağlık sektöründeki çalışanlar, araştırma görevlileri, öğretmenler, turizm veya spor tesislerindeki çalışanlar üzerinde yapıldığı saptanmıştır. Ancak, mantar yönetimin yalnızca sağlık sektörü, eğitim, turizm ve spor gibi belirli sektörlerle özgü bir konu olmadığı; aksine, bir organizasyonun her seviyesinde ve her sektörde uygulanabilir olduğu düşünülmektedir. Örneğin, günümüzde bilginin önemi göz önünde bulundurulduğunda özellikle teknoloji sektöründe, yazılım geliştirme ekipleri ve bilişim uzmanları üzerinde mantar yönetiminin etkilerini inceleyen çalışmalar yapılabilir. Bununla birlikte; gazeteciler, editörler ve medya sektöründe çalışanlar üzerinde sektörel dinamikleri anlamak ve bilgi paylaşımına ilişkin süreçleri kavramak suretiyle mantar yönetiminden faydalanılabilir.

Mantar yönetim üzerine Türkiye’de gerçekleştirilen lisansüstü tezler incelendiğinde ise, tamamının Türkçe ve nicel araştırma deseninden faydalanılarak hazırlandığı gözlemlenmiştir. Benzer bir şekilde, Türkiye’de gerçekleştirilen lisansüstü tezlerde de İngilizce yayın diline sahip tezlerin sayısının artırılması ve nitel veya karma araştırma desenine sahip tezlerin tamamlanması literatürdeki eksikliğin giderilmesine katkı sunabilecektir. Ayrıca, tezlerin neredeyse tamamının yüksek lisans tezi olduğu gözlemlenmiştir. Doktora düzeyindeki öğrencilerin de mantar yönetim üzerine tez yazılması teşvik edilmelidir. Mantar yönetimi konusunda doktora tezlerinin artırılmasının, bu alandaki bilgi birikimini zenginleştirerek hem akademik dünya hem de uygulayıcılar için değerli katkılar sunacağı düşünülmektedir. Daha fazla doktora tezi, özellikle belirli sektörlerdeki yöneticilere ve liderlere rehberlik edebilir. Sektörel ihtiyaçlara uygun olarak yapılan tezler, yöneticilere pratik uygulama ve çözümler sunabilir.

Sonuç olarak, gelecekte mantar yönetim üzerine yapılacak çalışmalarda farklı sektörlerin ihtiyaçları ve zorluklarına odaklanılmalıdır. Diğer sektörlerin özel gereksinimleri anlaşılacak sektörel odaklı çalışmalar yapılmalıdır. Bununla birlikte hem nicel hem de nitel araştırma yöntemlerinin birleştirildiği karma araştırma yöntemi kullanılabilir. Böylece, hem sayısal verilerle desteklenen güçlü istatistiksel analizler, hem de derinlemesine anlayış sağlayan nitel veriler bir araya gelebilecektir. Dahası, Türkiye’de mantar yönetim uygulamalarını uluslararası bağlamda değerlendiren çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Abo Daqa, M. A. A. (2022). *Mantar yönetim yaklaşımı ile çalışanların sanal kaytarma davranışı arasındaki ilişki* (Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi).
- Adeoti-Adekeye, W. B. (1997). The importance of management information systems. *Library Review*, 46(5), 318-327.
- Akduru, H. E. & Arslantaş, C. (2021). Mantar yönetim yaklaşımının örgüte karşı sapkın davranışlara etkisi üzerine sektörler arası bir araştırma. *İşletme ve İktisat Çalışmaları Dergisi*, 9(2), 67-84.
- Alakaşlı, H., Erbek, İ., Koceman, B. & Dağtekin, E. (2022). Öğretmenlerin mantar yönetimi algı düzeylerinin demografik değişkenlere göre incelenmesi. *International Journal of Social Humanities Sciences Research*, 9(83), 1134-1147.
- Avcı, U. & Avcı, M. (2004). Örgütlerde bilginin önemi ve bilgi yönetimi süreci. *Mevzuat Dergisi*, 7(74), 30-40.

- Aydın, E. (2022). My Supervisor Keeps Me in the Dark: Mushroom Management Style, Organizational Commitment and Organizational Cynicism. 4th International CEO Communication, Economics, Organization & Social Sciences Congress, 64-70.
- Aydın, H. (2023). *Mantar yönetimi yaklaşımının sağlık çalışanlarının örgütsel sinizm düzeyine etkisi* (Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi).
- Birincioğlu, N. & Tekin, E. (2017). Bilgi çağının odak noktası üniversitelerde mantar yönetimi. *International Journal of Academic Value Studies (Javstudies)*, 3(14), 22-29.
- Birincioğlu, N. & Tekin, E. (2018). Mantar yönetim ölçeği geliştirilmesi üzerine bir çalışma. *Business and Economics Research Journal*, 9(1), 169-186.
- Bozkır, A. & Fidan, A. (2021). Spor işletmelerinde mantar yönetim anlayışının çalışanların tükenmişlik düzeyleri üzerine etkisi. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 18-31.
- Çetin, O. I. (2021). Mantar Yönetim Algısının İş Tatminine Etkisinde Yabancılaşmanın Aracı Rolü. *OPUS International Journal of Society Researches*, 17(33), 398-424.
- Çetinkaya, F. F. & Altıntaş, M. (2021). Whistleblowing (erdemli raporlama) ve mantar yönetim arasındaki ilişki. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31(2), 781-793.
- Dede, E. & Özdemir, E. (2022). Mapping and Performance Evaluation of Mathematics Education Research in Turkey: A Bibliometric Analysis from 2005 to 2021. *Journal of Pedagogical Research*, 6(4), 1-19.
- Demir, H. & Erigüç, G. (2018). Bibliyometrik bir analiz ile yönetim düşünce sisteminin incelenmesi. *İş ve İnsan Dergisi*, 5(2), 91-114.
- Demir, H. & Kılıç, T. (2023). The relationship of mushroom management and collective justice in health institutions. *International Journal of Healthcare Management*, 1-15.
- Demir, H. (2022). Mantar yönetim ve kolektif adalet ilişkisi: Kamu ve özel sağlık kurumları örneği (Yüksek Lisans Tezi, Ordu Üniversitesi).
- Dinç, F. & Avanoğlu, A. E. (2021). Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerinde çalışanların mantar yönetim algısı üzerine bir çalışma (Niğde ili örneği). *Journal of Human Sciences*, 18(4), 772-781.
- Ergun, H. (2021). The Effect of Mushroom Manager Behavior on Organizational Charlatan and Organizational Loneliness. *Journal of Education and Educational Development*, 8(2), 359-378.
- Google Akademik Veri Tabanı. Erişim Adresi: https://scholar.google.com/schhp?hl=tr&as_sdt=0,5, Erişim Tarihi: 07.10.2023.
- Günaltay, M. M., Işıkçelik, F. & Durur, F. (2022). Araştırma görevlilerinde mantar yönetim ve örgütsel bağlılık ilişkisi: Sağlık yönetimi alanında bir araştırma. *Yükseköğretim Dergisi*, 12(2), 307-319.
- Gündüz, S. & Özyer, K. (2022). Mantar yönetim tarzı ve örgütsel sessizlik ilişkisi: Eğitim sektörü üzerine bir araştırma. *The Journal Of Social Sciences*, 59(59), 324-338.
- Gündüz, S. (2022). *Mantar yönetim tarzının örgütsel sessizlik üzerindeki etkisinde örgütsel sinizmin aracılık rolü* (Doktora Tezi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi).

- Issac, A. C. & Baral, R. (2018). Dissecting knowledge hiding: a note on what it is and what it is not. *Human Resource Management International Digest*, 1-6.
- Kahya, V. & Ceylan, E. (2019). İş performansını artırmada yeni bir yaklaşım: Mantar yönetimi. *International Journal Of Social Humanities Sciences Research*, 6(45), 3773-3781.
- Karakuş, G. & Akçakanat, T. (2021). İnsanlar Neden Bilgi Saklar? Örgütlerde Bilgi Saklama Davranışı Üzerine Bir İnceleme. *Turkish Studies-Social Sciences*, 16(3), 1081-1102.
- Kılıç, T. & Olgun, H. (2017). Mantar yönetim yaklaşımı. *Örgütsel Davranış Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 106-113.
- Kılıç, T. (2015). Mushroom management theory; sample of health sector. *Academy of Strategic Management Journal*, 14 (Special Issue), 85-91.
- Külekci, M. K., Özbozkurt, O. B. & Bahar, E. (2020). The mediating role of mushroom management within the impact of job stress on intention to leave. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 12(1), 361-371.
- Mumcu, A. & Aras, M. (2021). The Mediating Role of The Interactional Justice on The Effect of Mushroom Management on Organizational Cynicism. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 16(2), 300-316.
- Osmanoğlu, H. & Üzüm, H. (2021). Gençlik ve spor il müdürlükleri çalışanlarının mantar yönetimi algı düzeyleri üzerine bir araştırma. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 293-302.
- Özbozkurt, O. B. & Yeşilkuş, F. (2021). *Organizasyon nasıl yönetilir? İş'te yönetim*. Astana Yayınları.
- Özbozkurt, O. B. (2019a). *İşletmelerde teknostres ve motivasyonun bazı demografik değişkenler çerçevesinde incelenmesi üzerine nicel bir araştırma*. International Researches in Social Sciences and Humanities içinde (ss. 9-18), Gece Akademi.
- Özbozkurt, O. B. (2019b). Çağdaş stratejik yönetim mimarisi üzerine. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 6(4), 67-81.
- Öztürk, İ. & Aras, M. (2021). Mantar yönetim tarzı ve örgütsel dedikodunun bilgi paylaşımına etkisi. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 22(2), 121-134.
- Öztürk, O. (2021). *Bibliyometrik araştırmaların tasarımına ilişkin bir çerçeve*. O. Öztürk & G. Gürler (Eds.), Bir Literatür İncelemesi Aracı Olarak Bibliyometrik Analiz içinde (ss. 33-50), 2. Baskı, Nobel Yayınevi.
- Şen, B. (2019). *Turizm işletmelerinde mantar yönetim yaklaşımı ve örgütsel bağlılığın değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi, Gümüşhane Üniversitesi).
- Şener, G. & Gündüzalp, S. (2020). The Correlation Between Mushroom Management Approach and School Leadership Behavior of School Administrators Based on Teacher Perceptions. *Journal of Organizational & Educational Leadership*, 6(2), 1-20.
- Ulukapı Yılmaz, U. (2022). A New Metaphor in the Information Age: Mushroom Management. *Journal of Current Researches on Social Sciences*, 12(2), 121-128.
- Ulun, C., Ötkan, C. & Çolakoğlu, T. (2022). Kamu spor teşkilatı çalışanlarına yönelik bir inceleme: Mantar yönetimi ve örgütsel bağlılık ilişkisi. *Journal of Human Sciences*, 19, 221-230.

- Yalap, O. & Poyraz, Z. Y. (2023). Sağlık çalışanlarının mantar yönetim algılarının demografik özellikler açısından incelenmesi. *Journal of Organizational Behavior Review*, 5(1), 36-55.
- Yeşilkuş, F. (2021). Tüketici karar verme tarzlarının e-müşteri algıları üzerindeki etkisi. *Journal of Academic Value Studies (JAVStudies)*, 6(2), 136-151.
- Yorgancıoğlu Tarcan, G., Erigüç, G., Kartal, N., Şeyma Koca, G. & Karahan, A. (2021). The effect of mushroom management style and perceived supervisor support on employee performance: 'An application with university hospital employees'. *The International Journal of Health Planning And Management*, 36(2), 532-544.